

Test Booklet No.

प्रश्नपत्रिका क्र.

M

Paper-III PSYCHOLOGY

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature)

(Name)

2. (Signature)

(Name)

Seat No.

(In figures as in Admit Card)

Seat No.

(In words)

OMR Sheet No.

(To be filled by the Candidate)

DEC - 13313**Time Allowed : 2½ Hours]****[Maximum Marks : 150****Number of Pages in this Booklet : 40****Number of Questions in this Booklet : 75****Instructions for the Candidates**

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of 75 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 75 बहुपर्याय प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्यांला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळी वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटले अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळा किंवा काळा बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

DEC - 13313/III

StudentBounty.com

PSYCHOLOGY**Paper III****मानसशास्त्र****प्रश्नपत्रिका III****Time Allowed : 2½ Hours]****[Maximum Marks : 150****Note :** This Question Paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions, each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.**सूचना :** या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. An automation engineering company advertised the positions of 250 engineering apprentices with a promise to absorb them on regular basis, contingent on their performance. The major bulk of training, apprentices would normally receive would be :

- (A) induction training
- (B) on-the-job training
- (C) conceptual training
- (D) off-the-job training

2. A conditional emotional reaction is in effect a :

- (A) CR
- (B) CS
- (C) UCS
- (D) UCR

1. एका वाहन अभियांत्रिक कंपनीने शिकाऊ अभियंत्यांच्या 250 रिक्त जागांची जाहिरात दिली व असे आश्वासन दिले की त्यांच्या कामाच्या गुणवत्तेआधारे त्यांना नोकरीत समावून घेतले जाईल. शिकाऊ अभियंत्यांना प्रामुख्याने कोणत्या प्रकारचे प्रशिक्षण दिले जाईल ?

- (A) प्रवर्तन प्रशिक्षण
- (B) “ऑन-द-जॉब” प्रशिक्षण
- (C) संकल्पनीक प्रशिक्षण
- (D) “ऑफ-द-जॉब” प्रशिक्षण

2. अभिसंधित भावनिक प्रतिक्रिया ही वास्तवीक ह्या स्वरूपाची असते :

- (A) अभिसंधित अनुक्रिया
- (B) अभिसंधित उद्दीपक
- (C) अननुकूलित उद्दीपक
- (D) अननुकूलित अनुक्रिया

3. Crystallized intelligence reflects influence of :
- (A) personality
(B) motivation
(C) emotion
(D) culture
4. Match List I with List II and select the *correct* answer using the codes given below the list :

List I**(Psychologist)**

- (P) Biederman
(Q) Hubel and Wiesel
(R) Rumelhart and McClelland
(S) Posner and Keele

List II**(Description)**

- (1) Feature detection
(2) Parallel distributed processing
(3) Prototype model
(4) Recognition by component

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (4) (1) (2) (3)
(B) (3) (2) (1) (4)
(C) (2) (4) (3) (1)
(D) (1) (3) (4) (2)

3. स्फटीकरूप बुद्धीमत्ता खालीलपैकी कशाचा प्रभाव दर्शविते ?
- (A) व्यक्तिमत्व
(B) प्रेरणा
(C) भावना
(D) संस्कृती
4. सूची I व सूची II मधील जोड्या लावा व खालील संकेत वापरून योग्य उत्तर निवडा :

सूची I**(मानसशास्त्रज्ञ)**

- (P) बायडरमन
(Q) ह्युबल आणि विसेल
(R) रुमेलहार्ट आणि मॅक्लीलेंड
(S) पोसनर आणि कील

सूची II**(वर्णन)**

- (1) मुखांग विश्लेषण
(2) समांतर वितरण प्रक्रियन
(3) आदिरूप अनुरूपण
(4) घटकांआधारे प्रत्यभिज्ञा

संकेत :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (4) (1) (2) (3)
(B) (3) (2) (1) (4)
(C) (2) (4) (3) (1)
(D) (1) (3) (4) (2)

5. In a generalized grand mal seizure the following is the correct course of events :

- (A) Normal → Tonic phase → Clonic phase → Loss of consciousness
 (B) Loss of consciousness → Clonic phase → Normal → Tonic phase
 (C) Clonic phase → Tonic phase → Normal
 (D) Tonic phase → Normal → Clonic phase

6. Arrange the following in the correct sequence to represent facial feedback hypothesis :

- (1) Facial Expression
 (2) ANS arousal in face
 (3) Cognitive interpretation of face motion
 (A) (1) → (2) → (3) → (1)
 (B) (2) → (1) → (3) → (2)
 (C) (2) → (1) → (3) → (1)
 (D) (2) → (1) → (2) → (3)

5. सामान्यीकृत महा आपस्फारीत ह्या क्रमाने घटना घडतात.

- (A) नॉर्मल → टॉनिक टप्पा → क्लॉनिक टप्पा → बेशुद्धावस्था
 (B) बेशुद्धावस्था → क्लॉनिक टप्पा → नॉर्मल → टॉनिक टप्पा
 (C) क्लॉनिक टप्पा → टॉनिक टप्पा → नॉर्मल
 (D) टॉनिक टप्पा → नॉर्मल → क्लॉनिक टप्पा

6. “फेशियल फीडबॅक हायपोथिसिस”च्या अनुसार खालील घटक अचूक क्रमाने लावा :

- (1) आनन अभिव्यक्ती
 (2) चेहऱ्यावर स्वायत्तचेता संस्था (ए.एन.एस.) जागरण
 (3) चेहऱ्यावरील हालचालीचे बोधनिक अर्थ-बोधन
 (A) (1) → (2) → (3) → (1)
 (B) (2) → (1) → (3) → (2)
 (C) (2) → (1) → (3) → (1)
 (D) (2) → (1) → (2) → (3)

7. Using a suitable depression inventory and a suicidal ideation scale, a depression patient was assessed by a hospital psychologist for the suicidal risk and was found to be quite high for the suicidal risk.
- (A) This information should be kept strictly confidential
- (B) This information should be kept strictly confidential after persuading the patient not to commit suicide
- (C) The competent hospital authorities be informed to take adequate precautions
- (D) The psychologist should advise the patient to increase the dosage of antidepressant drugs
8. Elkind describes adolescents egocentricism as consisting of :
- (1) Assimilation
- (2) Accommodation
- (3) Imaginary audience
- (4) Personal fable
- (A) (1) and (2) only
- (B) (2) and (3) only
- (C) (3) and (4) only
- (D) (1) and (4) only
7. सुयोग्य अवसाद सूची आणि आत्महत्या कल्पन मापनी वापरून इस्पितळातील मानसशास्त्रज्ञाने एका अवसाद रुग्णाचे आत्महत्येच्या धोक्यांसाठी मूल्यांकन केले असतांना त्या रुग्णामध्ये आत्महत्येचा धोका बराच आढळला :
- (A) ही माहिती पूर्णपणे गोपनीय ठेवली पाहिजे
- (B) आत्महत्या न करण्याविषयी रुग्णाचे मन वळविल्यानंतर ही माहिती पूर्णपणे गोपनीय ठेवली पाहिजे
- (C) इस्पितळातील सक्षम अधिकाऱ्यांना पुरेशी खबरदारी घेण्याबद्दल सूचना दिली पाहिजे
- (D) मानसशास्त्रज्ञाने रुग्णाला अवसाद-विरोधी गोळ्यांची (औषधिद्रव्याची) मात्रा वाढविण्याचा सल्ला द्यावा
8. एलकिंड हे किशोरवयीन अहंकेंद्रीत्वाच्या वर्णनात ह्याचा समावेश आहे असे नमूद करतात :
- (1) सात्मीकरण
- (2) संयोजक
- (3) काल्पनिक श्रोते
- (4) वैयक्तिक कहाणी (फेबल)
- (A) फक्त (1) आणि (2)
- (B) फक्त (2) आणि (3)
- (C) फक्त (3) आणि (4)
- (D) फक्त (1) आणि (4)

9. Which of the following is a scoring system for Rorschach inkblot test ?

- (1) Klopfer
- (2) Holtzman
- (3) Beck
- (4) SCOR
- (5) Exner
- (A) (1), (3) and (5)
- (B) (1), (2) and (5)
- (C) (2), (4) and (5)
- (D) (1), (3) and (4)

10. Which of the following are heuristics of problem solving ?

- (1) Generate-ends analysis
- (2) Working backward
- (3) Generate and test
- (4) Backward Availability
- (5) Means-ends analysis
- (A) (1) and (3) only
- (B) (2) and (3) only
- (C) (2), (4) and (3) only
- (D) (2), (3) and (5) only

9. खालीलपैकी कोणत्या रोर्शा इंकब्लॉट चाचणीच्या गुणांकन पद्धती आहेत ?

- (1) क्लोफर
- (2) होल्त्झमन
- (3) बेक
- (4) एस.सी.ओ.आर.
- (5) एक्सनर
- (A) (1), (3) आणि (5) फक्त
- (B) (1), (2) आणि (5) फक्त
- (C) (2), (4) आणि (5) फक्त
- (D) (1), (3) आणि (4) फक्त

10. खालीलपैकी कोणत्या समस्या परिहाराच्या नवगामी आहेत ?

- (1) निर्मिती-साधन विश्लेषण
- (2) प्रतिमानी कार्य
- (3) निर्मिती आणि चाचणी
- (4) प्रतिगामी उपलब्धता
- (5) साध्य-साधन विश्लेषण
- (A) (1) आणि (3) फक्त
- (B) (2) आणि (3) फक्त
- (C) (2), (4) आणि (3) फक्त
- (D) (2), (3) आणि (5) फक्त

11. Arrange the following as per depth of processing theory of memory, starting from shallow to deep processing :
- (A) Semantic → Phonemic → Structural → Self-reference
- (B) Structural → Phonemic → Semantic → Self-reference
- (C) Phonemic → Structural → Self-reference → Semantic
- (D) Self-reference → Semantic → Phonemic → Structural
12. The following are psychotic disorders according to DSM IV-TR :
- (1) Schizophrenia
- (2) Delusional disorder
- (3) Body dysmorphic disorder
- (4) Fugue
- (A) (1) and (3) only
- (B) (2) and (3) only
- (C) (1) and (4) only
- (D) (1) and (2) only
13. I know that 15th August 1947 is India's independency day. What type of memory is it ?
- (A) Semantic
- (B) Episodic
- (C) Procedural
- (D) Implicit
11. स्मृतिच्या घनता प्रक्रियेन प्रारूपांच्या आधारे खालील अचूक क्रमानें लावा, उथळ प्रक्रियेन पासून सुरुवात करून, सखोल प्रक्रियेन पर्यंत :
- (A) अर्थपर → स्वनिक → संरचनात्मक → स्व-संदर्भ
- (B) संरचनात्मक → स्वनिक → अर्थपर → स्व-संदर्भ
- (C) स्वनिक → संरचनात्मक → स्व-संदर्भ → अर्थपर
- (D) स्व-संदर्भ → अर्थपर → स्वनिक → संरचनात्मक
12. खालील विकृती ह्या डी.एस.एम.-4-टी.आर. नुसार दुर्मनस्क विकृती आहेत :
- (1) स्किझोफ्रेनिया
- (2) डिल्यूझनल डिसॉर्डर
- (3) बॉडी डिस्मॉर्फिक डिसॉर्डर
- (4) फ्यूग
- (A) (1) व (3) फक्त
- (B) (2) व (3) फक्त
- (C) (1) व (4) फक्त
- (D) (1) व (2) फक्त
13. मला माहित आहे की 15 ऑगस्ट हे भारताचा स्वातंत्र्य दिवस आहे. ही कोणत्या प्रकाराची स्मृति आहे ?
- (A) अर्थपर
- (B) घटनापर
- (C) कार्यात्मक
- (D) अव्यक्त

14. Differential item functioning probably reveals :
- (A) construct bias
(B) interpretation bias
(C) predictive bias
(D) administration bias
15. Tolman's expectancy-value theories are a class of :
- (A) Incentive theories
(B) Arousal theories
(C) Instinct theories
(D) Drive-reduction theories
16. Which of the following are examples of propositional calculus ?
- (1) Affirming the antecedent
(2) Denying the consequence
(3) Denying the antecedent
(4) Explaining the consequence
- (A) (1) and (2)
(B) (2) and (3)
(C) (1), (2) and (3)
(D) (1), (2), (3) and (4)
14. 'डिफरन्शियल आयटम फंक्शनिंग' संभवतः दर्शविते ?
- (A) संकल्पना अभिनती
(B) अर्थविवरण अभिनती
(C) पूर्वकथन अभिनती
(D) अॅडमिनिस्ट्रेशन अभिनती
15. टोलमन यांची अपेक्षावस्था मूल्य उपपत्ती ही ह्या वर्गात मोडते :
- (A) प्रलोभन उपपत्ती
(B) जागरण उपपत्ती
(C) सहजप्रवृत्ती उपपत्ती
(D) प्रचोदना क्षय उपपत्ती
16. खालीलपैकी कोणती उदाहरणे प्रपोसिशनल कॅल्क्यूलसची उदाहरणे आहेत ?
- (1) पूर्ववर्तीला मान्यता
(2) परिणामाला नाकारणे
(3) पूर्ववर्तीला नाकारणे
(4) परिणामाला स्पष्ट करणे
- (A) (1) आणि (2)
(B) (2) आणि (3)
(C) (1), (2) आणि (3)
(D) (1), (2), (3) आणि (4)

17. Match the items of List I with List II and choose the right answer from the codes given below :

List I

(Learning Concepts)

- (P) Reinforcer
- (Q) Extinction
- (R) Primary reinforcement
- (S) Punishment

List II

(Descriptors)

- (1) Withdraw previously available reinforcement
- (2) Biologically established reinforcement value
- (3) Strengthens behaviour that leads to it
- (4) Reduces likelihood of response being repeated

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (1) (3) (4) (2)
- (B) (2) (4) (3) (1)
- (C) (3) (1) (2) (4)
- (D) (4) (2) (1) (3)

17. सूची I व सूची II ह्यांच्या जोड्या लावा आणि खालील दिलेल्या संकेतांमधून उत्तर निवडा :

सूची I

(आकलन संकल्पना)

- (P) प्रबलक
- (Q) विलोपन
- (R) प्राथमिक प्रबलन
- (S) शिक्षा

सूची II

(वर्णन)

- (1) आधी उपलब्ध असलेला प्रबलक काढून घेणे
- (2) जीवशास्त्राचा आधार असलेले प्रबलक मूल्य
- (3) परिणामी वर्तनाची ताकद वाढते
- (4) अनुक्रियेच्या पुनरावृत्तीची शक्यता कमी होते

संकेत :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (1) (3) (4) (2)
- (B) (2) (4) (3) (1)
- (C) (3) (1) (2) (4)
- (D) (4) (2) (1) (3)

18. Which of the following personality measures *does not* have social desirability/faking/validity scale/s ?
- (A) 16 PF-5th edition
(B) MMPI-2
(C) EPQ-Revised
(D) NEO-PI-3
19. In a recent version of the 16 PF (5th edition), the second-order factor analysis of 16 PF scales is reported yielding five second order factors. They are referred to as :
- (A) Global Factors
(B) Big-Five
(C) Five-Factor Model
(D) Universal Personality Factors
20. Leaders who adjust their style over time, from one that is task-oriented and directive to one that is more relations-oriented and less directive, are following the principles of :
- (A) Situational leadership theory
(B) Consultative leadership theory
(C) Equity leadership theory
(D) Democratic leadership theory
18. खालीलपैकी कोणत्या व्यक्तिमत्व मापनीमध्ये सामाजिक वांछनियता/खोटे/वैधता श्रेणी नाही/ नाहीत ?
- (A) 16 पी.एफ.-5 वी आवृत्ती
(B) एम्-एम्-पी.आय.-2
(C) सुधारित इ.पी.क्यू.
(D) निओ-पी.आय.-3
19. 'सिक्सटीन पी.एफ.'च्या नवीन (पाचव्या) आवृत्तीत या चाचणीच्या सोळा स्केल्सच्या द्वितीय श्रेणी घटकविश्लेषणाचे निवेदन करतांना पाच द्वितीय श्रेणी घटक सांगितले आहेत. त्यांना काय म्हणतात ?
- (A) ग्लोबल फॅक्टर्स
(B) बिग-फाईव्ह
(C) पंच-घटक प्रारूप
(D) युनिव्हर्सल पर्सनॅलिटी फॅक्टर्स
20. जे नेते कालानुसार त्यांची शैली बदलतात, आणि कार्यकेंद्रित व निदेशी रहाण्याऐवजी संबंधकेंद्री व कमी निदेशी होतात, ते कोणत्या उपपत्तीची तत्वे वापरतात ?
- (A) परिस्थितीवादी नेतृत्व उपपत्ती
(B) संमंत्रक नेतृत्व उपपत्ती
(C) इक्विटी लीडरशिप थियरी
(D) लोकशाही नेतृत्व उपपत्ती

21. If a manager gives Sheela a positive appraisal on her first evaluation as an employee because he thought that she had been a 'top-notch' performer in her job interview, he may be making an error based on :
- (A) attributional errors
(B) leniency errors
(C) self-serving bias
(D) halo effect
22. In Signal Detection Theory false alarm occurs when :
- (A) The subject says 'yes' to signal presentation
(B) The subject says 'no' to signal presentation
(C) The subject says 'yes' to noise presentation
(D) The subject says 'no' to noise presentation
23. Which of the following is designed to produce stringent response bias in the participants ?
- (1) Greater loss for false alarm
(2) Greater loss for miss
(3) Greater gain for hit
(4) Greater gain for correct rejection
- (A) (1) and (3) only
(B) (1) and (4) only
(C) (2) and (3) only
(D) (3) and (4) only
21. एका व्यवस्थापकाने शीलाला तिच्या नोकरीतील पहिल्या मूल्यांकनाच्या वेळी बरेच चांगले निर्धारण केले, कारण त्यांना वाटले की तिने नोकरीच्या मुलाखतीत सर्वोत्तम कामगिरी केली होती. त्याचा प्रमाद कोणत्या प्रकारचा असेल ?
- (A) अंगभूत प्रमाद (एट्रिब्यूशनल एरर)
(B) सौम्यता प्रमाद (लीनिअन्सी एरर)
(C) स्व-अनुकूलता अभिनती (सेल्फ सर्व्हिंग बायस)
(D) वलय प्रभाव (हॅलो इफेक्ट)
22. संकेत शोधन उपपत्तीत मिथ्या अलार्म खालील दिल्यापैकी कोणत्या स्थितीत घडते ?
- (A) प्रयुक्त संकेत उपस्थित असल्यास 'हो' म्हणतो
(B) प्रयुक्त संकेत उपस्थित असल्यास 'नाही' म्हणतो
(C) प्रयुक्त ध्वनी उपस्थित असल्यास 'हो' म्हणतो
(D) प्रयुक्त ध्वनी उपस्थित असल्यास 'नाही' म्हणतो
23. खालील दिलेल्या पैकी कोणता आराखडा प्रयुक्तांमधे काटेकोर अनुक्रिया अभिनीती निर्माण करेल ?
- (1) मिथ्या अलार्म करिता जास्त नुकसान
(2) मिस करिता जास्त नुकसान
(3) हिट करिता जास्त फायदा
(4) अचूक रिजेक्शन करिता जास्त फायदा
- (A) (1) आणि (3) फक्त
(B) (1) आणि (4) फक्त
(C) (2) आणि (3) फक्त
(D) (3) आणि (4) फक्त

24. Mohan has shown destructive behaviour in the classroom. Which of the following intervention strategy/strategies is/are most likely to manage his behaviour ?
- (1) Preventing Mohan from participating in play or activities with classmates
 - (2) Mohan will be asked to memorize rules that apply in the classroom
 - (3) Implementation of social skills training
 - (4) Verbal reinforcer for desired behaviour
- (A) (1), (3) and (4) only
(B) (2), (3) and (4) only
(C) (1), (2) and (4) only
(D) (1) and (3) only
25. GAF scale in DSM-IV-TR represents :
- (A) Gross Ability Formation
 - (B) Global assessment of functioning
 - (C) Global ability formulation
 - (D) Gross assessment of functioning
26. Which of the following is *not* an example of availability heuristics ?
- (A) Ease of Retrievability
 - (B) Effectiveness of a Search Set
 - (C) Ease of Imaginability
 - (D) Insensitivity to Prior Probabilities
24. मोहन वर्गात विध्वंसक वर्तन दाखवतो. खालीलपैकी कोणत्या आंतरनिरसन पद्धतीं-मध्ये त्याचे वर्तन बदलण्याची सर्वात जास्त क्षमता असेल ?
- (1) मोहनला वर्गातील खेळात व कार्यामध्ये भाग घेण्यापासून परावृत्त करणे
 - (2) मोहनला वर्गात लागू होणाऱ्या नियमांचे पाठांतर करायला सांगणे
 - (3) सामाजिक कौशल्य प्रशिक्षणाचा वापर
 - (4) हव्या असलेल्या वर्तनाला शाब्दिक प्रबलक देणे
- (A) (1), (3) व (4) फक्त
(B) (2), (3) व (4) फक्त
(C) (1), (2) व (4) फक्त
(D) (1) व (3) फक्त
25. डी.एस.एम.-4-टी.आर. मधली जी.ए.एफ. स्केल ह्याची अद्याक्षरे आहेत ?
- (A) ग्रॉस अॅबिलिटी फॉर्मेशन
 - (B) ग्लोबल असेसमेंट ऑफ फंक्शनिंग
 - (C) ग्लोबल एबिलिटी फॉर्म्युलेशन
 - (D) ग्रॉस असेसमेंट ऑफ फंक्शनिंग
26. खालीलपैकी कोणते उपलब्धता नवगामीचे उदाहरण नाही ?
- (A) प्रत्यानयनाची सहजता
 - (B) शोध संचाची परिणामकारकता
 - (C) प्रतिमेची सहजता
 - (D) पूर्व संभाव्यतेबाबत असंवेदनशिलता

27. Place typical stages of creative problem solving in their *correct* order :

- (1) Incubation
 - (2) Preparation
 - (3) Orientation
 - (4) Verification
 - (5) Illumination
- (A) (3) (2) (5) (1) (4)
 (B) (2) (3) (1) (5) (4)
 (C) (2) (1) (3) (4) (5)
 (D) (3) (2) (1) (5) (4)

28. Match List I with List II and choose the right answer from the codes given below the list :

List I

(Ranges of Retardation)

- (P) Moderate
 (Q) Severe
 (R) Mild
 (S) Profound

List II

(Range of IQ Scores)

- (1) 35 to 49
 (2) 50 to 70
 (3) under 19
 (4) 20 to 35
 (5) 71 to 85

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
 (A) (2) (1) (3) (4)
 (B) (4) (3) (1) (2)
 (C) (1) (4) (2) (3)
 (D) (3) (2) (4) (1)

27. सर्जक-समस्या परिहाराच्या अवस्था योग्य क्रमाने लावा :

- (1) अंतःपोषण
 - (2) सज्जता
 - (3) निदेशन
 - (4) पडताळा
 - (5) दीपन
- (A) (3) (2) (5) (1) (4)
 (B) (2) (3) (1) (5) (4)
 (C) (2) (1) (3) (4) (5)
 (D) (3) (2) (1) (5) (4)

28. सूची I व सूची II ह्यांच्या जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेतांमधून योग्य उत्तर निवडा :

सूची I

(मतिमंदत्व प्रकार)

- (P) माइल्ड
 (Q) मॉडरेट
 (R) सिव्हियर
 (S) प्रोफाउंड

सूची II

(आय.क्यू. रेंज)

- (1) 35 ते 49
 (2) 50 ते 70
 (3) 19 पेक्षा कमी
 (4) 20 ते 35
 (5) 71 ते 85

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
 (A) (2) (1) (3) (4)
 (B) (4) (3) (1) (2)
 (C) (1) (4) (2) (3)
 (D) (3) (2) (4) (1)

29. **Assertion (A) :**

Dopamine agonists increase self-stimulation and dopamine antagonists decrease it.

Reason (R) :

Septal and lateral hypothalamic stimulation yields the lowest rates of self-stimulation

The *correct* answer is :

- (A) Both A and R are true and R is the correct explanation of A.
- (B) Both A and R are true but R is not the correct explanation of A.
- (C) A is true but R is false.
- (D) A is false but R is true.

29. **विधान (A) :**

डोपामीन अॅगोनिस्ट मुळे स्वःउद्दीपन वाढते, व डोपामीन ऍन्टॅगोनिस्ट ने कमी होते.

कारण (R) :

अधश्चेता क्षेपकाच्या सेप्टल व पार्श्वी विभागाच्या उद्दीपनामुळे स्वउद्दीपनाचे कमीत कमी दर दिसतात.

योग्य उत्तर आहे :

- (A) (A) व (R) दोन्ही बरोबर आहेत, परंतु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे
- (B) (A) व (R) दोन्ही बरोबर आहेत, परंतु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) हे बरोबर आहे, परंतु (R) हे चूक आहे
- (D) (A) हे चूक आहे, परंतु (R) हे बरोबर आहे

30. Physiological measurement of emotion is possible using :

- (1) Galvanic skin response
- (2) Pupillary dilation
- (3) Sphygmomanometer
- (4) Electrocardiogram

Codes :

- (A) (1), (2) and (4) only
- (B) (2), (3) and (4) only
- (C) (1), (2) and (3) only
- (D) (1), (2) and (4) only

31. Cryogenic blockades :

- (1) involve coolants
- (2) are destructive lesions
- (3) are reversible
- (4) mimic microinjections of local anesthetics

- (A) (1), (2) and (3) only
- (B) (1), (3) and (4) only
- (C) (1), (2) and (4) only
- (D) (1), (2), (3) and (4) only

30. भावनेचे शारीरिक मापन खालीलपैकी पद्धतीने शक्य आहे ?

- (1) गॅल्व्हॅनित्वक् अनुक्रिया
- (2) बाहुली विस्तार
- (3) स्फिग्मोमॅनोमीटर
- (4) इलॅक्ट्रोकार्डिओग्रॅम

संकेतांक :

- (A) (1), (2) व (4) फक्त
- (B) (2), (3) व (4) फक्त
- (C) (1), (2) व (3) फक्त
- (D) (1), (2) व (4) फक्त

31. क्रायोजेनिक अडसर ह्यात :

- (1) कूलंटचा वापर होतो
- (2) उच्छेदक क्षतीस्थळे असतात
- (3) पूर्ववत होणे संभवते
- (4) लोकल ऍनस्थेटिकचा वापर केल्यासारखा परिणाम दिसतो

- (A) (1), (2) व (3) फक्त
- (B) (1), (3) व (4) फक्त
- (C) (1), (2) व (4) फक्त
- (D) (1), (2), (3) व (4) फक्त

32. Which of the following are disorders of eating ?

- (1) Anorexia
- (2) Apnea
- (3) Bruxism
- (4) Bulimia
- (A) (1) and (2) only
- (B) (3) and (4) only
- (C) (1) and (4) only
- (D) (2) and (4) only

33. According to Structure of Intellect model :

- (A) Intelligence is a subset of creativity
- (B) Creativity is a subset of intelligence
- (C) Creativity and intelligence are overlapping sets
- (D) Creativity and intelligence are unrelated sets

32. खालीलपैकी कोणत्या सेवन विकृती आहेत ?

- (1) ऍनोरेक्सिया
- (2) ऍपनिया
- (3) ब्रक्सिझम
- (4) ब्युलीमिया
- (A) (1) व (2) फक्त
- (B) (3) व (4) फक्त
- (C) (1) व (4) फक्त
- (D) (2) व (4) फक्त

33. 'स्ट्रक्चर ऑफ इंटलेक्ट मॉडेल' च्या दृष्टीने :

- (A) बुद्धिमत्ता हा सृजनशीलतेचा उपसंच आहे
- (B) सृजनशीलता हा बुद्धिमत्तेचा उपसंच आहे
- (C) सृजनशीलता व बुद्धिमत्ता अधिव्यापी संच आहेत
- (D) सृजनशीलता व बुद्धिमत्ता असंबंधित संच आहेत

34. Match List I with List II and select the correct answer using the codes given below :

List I**(Motivational Concept)**

- (P) Motivators
(Q) Hygiene factor
(R) Existence needs
(S) Process theories

List II**(Example)**

- (1) Working conditions
(2) Security
(3) Expectancy
(4) Recognition

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (4) (1) (2) (3)
(B) (4) (2) (1) (3)
(C) (1) (4) (2) (3)
(D) (2) (4) (3) (1)

35. Which type of intelligence according to Sternberg would most likely to be measured by traditional intelligence test ?

- (i) Analytical
(ii) Creative
(iii) Native
(iv) Social
(A) (iii) only
(B) (i) only
(C) (i) & (iii) only
(D) (ii) & (iv) only

34. यादी I व यादी II यामधील जोड्या लावून त्याखालील संकेतसूचीतून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I**(प्रेरणा संकल्पना)**

- (P) प्रेरक
(Q) स्वास्थ्य घटक
(R) अस्तित्व गरजा
(S) प्रक्रिया उपपत्ती

यादी II**(उदाहरण)**

- (1) कार्य परिस्थिती
(2) सुरक्षितता
(3) अपेक्षावस्था
(4) मान्यता (रिकग्निशन)

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (4) (1) (2) (3)
(B) (4) (2) (1) (3)
(C) (1) (4) (2) (3)
(D) (2) (4) (3) (1)

35. स्टर्नबर्ग ह्यांच्या दृष्टीने, पारंपारिक बुद्धिमापन चाचण्या वापरून कोणत्या प्रकारच्या बुद्धिमत्तेचे मापन होते ?

- (i) विश्लेषणात्मक
(ii) सृजनशील
(iii) उपजत
(iv) सामाजिक
(A) (iii) फक्त
(B) (i) फक्त
(C) (i) व (iii) फक्त
(D) (ii) व (iv) फक्त

36. Match List I with List II and select the *correct* answer by using the codes given below :

List I

(Attitude Scaling Technique)

- (P) Paired comparison
- (Q) Equal appearing intervals
- (R) Summated ratings
- (S) Scalogram

List II

(Computational Feature)

- (1) Computes coefficient of reproducibility
- (2) Computes z-scores as estimates of scale values
- (3) Computes routine measures of item analysis like item-remainder correlation to select items
- (4) Computes median category as scale values

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (4) (2) (1) (3)
- (B) (4) (2) (3) (1)
- (C) (2) (4) (1) (3)
- (D) (2) (4) (3) (1)

36. यादी I व यादी II यामधील जोड्या लावून खालील संकेतसूचीमधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I

(अभिवृत्ती मापनीकरण तंत्र)

- (P) युग्म-तुलना पद्धती
- (Q) सम अंतराल पद्धती
- (R) समाकलित पदनिश्चयन
- (S) स्कॅेलोग्रॅम

यादी II

(गणनात्मक वैशिष्ट्य)

- (1) कोएफिशिअंट ऑफ रिप्रोड्युसिबिलिटी मोजतात
- (2) झेड-अंकाद्वारे मापन-मूल्य मोजतात
- (3) विधाने निवडण्याकरिता आयटम-रिमेंडर सहसंबंधासारखी नेहमीची विधान-विश्लेषण तंत्रे वापरतात
- (4) मापन-मूल्यासाठी मध्यक प्रवर्ग मोजतात

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (4) (2) (1) (3)
- (B) (4) (2) (3) (1)
- (C) (2) (4) (1) (3)
- (D) (2) (4) (3) (1)

37. A two-phase training program was organized with a time gap between two phases. The training incharge, at the end of first phase, wanted to identify training needs for the second phase. Which one of the following evaluation he should carry out for this purpose ?
- (A) Diagnostic evaluation
(B) Concurrent evaluation
(C) Summative evaluation
(D) Follow up evaluation
38. According to self-determination theory of motivation, certain inborn and universal needs help gain a sense of self. They are :
- (1) Achievement
(2) Autonomy
(3) Competence
(4) Relatedness
- (A) (1) and (2) only
(B) (1), (2) and (3) only
(C) (2), (3) and (4) only
(D) (1), (3) and (4) only
37. दोन प्रावस्थांमध्ये काही कालांतर असलेल्या, एक द्विप्रावस्था प्रशिक्षण कार्यक्रमाची योजना केली. प्रशिक्षणाची जबाबदारी असलेल्या व्यक्तीला पहिल्या प्रावस्थेच्या शेवटी, दुसऱ्या प्रावस्थेसाठी प्रशिक्षण गरजा निश्चित करायच्या होत्या. हा हेतू साधण्यासाठी खालील कोणते मूल्यांकन त्याने करावे ?
- (A) निदानी मूल्यमापन
(B) समवर्ती मूल्यमापन
(C) समाकलित मूल्यमापन
(D) अनुगमन मूल्यमापन
38. स्वयंनिर्धारण उपपत्तीच्या मते, काही जन्मजात व सार्वभौमिक गरजा स्वप्न प्राप्त करण्यास मदत करतात त्या अशा प्रकारे आहेत ?
- (1) यश संपादन
(2) स्वायत्तता
(3) कुशलता
(4) संबंधता
- (A) (1), व (2) फक्त
(B) (1), (2) व (3) फक्त
(C) (2), (3) व (4) फक्त
(D) (1), (3) व (4) फक्त

39. According to Caplan's model of consultee-centred case consultation, the consultant is primarily interested in :

- (A) Identifying and eliminating the causes of consultee's difficulties in handling a problem
- (B) Identifying the causes and solutions of the client's present problem
- (C) Establishing a hierarchy of authority to enable effective decision-making
- (D) Presenting a well-defined and unambiguous course of action

40. Match List I with List II and select the correct answer using the codes given below the list :

List I

(Strategy in Affect Infusion Model)

- (P) Direct access
- (Q) Motivated processing
- (R) Substantive processing
- (S) Heuristic processing

List II

(Example)

- (1) Mood control
- (2) Affect priming
- (3) Stereotyping
- (4) Affect-is-information

Codes :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(4)	(1)	(3)	(2)
(B)	(3)	(1)	(2)	(4)
(C)	(2)	(3)	(4)	(1)
(D)	(1)	(4)	(3)	(2)

39. सममितकेंद्री केस संमंत्रणाच्या काप्लान प्रारूपानुसार संमंत्रकाला प्रामुख्याने यात रस असतो.

- (A) समस्या हताळण्यात संमंत्रिनाला येणाऱ्या अडचणी ओळखतो व काढून टाकतो
- (B) संमंत्रिताच्या सद्य समस्यांची कारणे व परिहार ओळखतो
- (C) परिणामकारक निर्णय-प्रक्रिया क्षमतेसाठी अधिकाराची अधिश्रेणी स्थापित करतो
- (D) सुस्पष्ट आणि असंदिग्ध असा कृतीचा मार्ग सादर करतो

40. सूची I व सूची II मधील जोड्या लावा व खालील संकेत वापरून योग्य उत्तर निवडा :

सूची I

(एॅफक्ट इन्फ्यूझन प्रारूपातील स्ट्रटजी)

- (P) थेट प्रवेश
- (Q) प्रेरित प्रक्रिया
- (R) मूल (सबस्टॅन्टिव्ह) प्रक्रिया
- (S) नवगामी प्रक्रिया

सूची II

(उदाहरण)

- (1) भावस्थिती
- (2) भाव प्रथमीकरण
- (3) साचेबंदीकरण
- (4) "भाव-ही-माहिती"

संकेतांक :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(4)	(1)	(3)	(2)
(B)	(3)	(1)	(2)	(4)
(C)	(2)	(3)	(4)	(1)
(D)	(1)	(4)	(3)	(2)

Question Nos. 41 to 46 :

In the following questions, each question has two statements—Assertion (A) and Reason (R). Read each question carefully and decide whether Assertion and Reason are individually correct or not, and if they are correct, whether the Reason is a valid explanation of the Assertion. For each question, before the corresponding question number, indicate your answer using the following codes :

- (A) Both A and R are true and R is the correct explanation of A.
 (B) Both A and R are true but R is NOT the correct explanation.
 (C) A is true but R is false
 (D) A is false but R is true

41. Assertion (A) :

Arthur Jensen argued that the program for boosting IQ and academic achievement failed.

Reason (R) :

According to Jensen IQ and academic achievement are contributed by social and cultural factors that were ignored by these programs.

प्रश्न 41 ते 46 :

खालील प्रश्नांमध्ये, प्रत्येक प्रश्नात दोन वाक्ये आहेत—विधान (A) व कारण (R). प्रत्येक प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा. विधान आणि कारण स्वतंत्रपणे बरोबर आहेत की नाही ते ठरवा, आणि ती बरोबर असतील तर कारण हे विधानाचे यथार्थ स्पष्टीकरण आहे का ते ठरवा. प्रत्येक प्रश्नासाठी त्याच्या योग्य प्रश्नक्रमांकासमोर खालील संकेतन वापरून आपले उत्तर दर्शवा.

- (A) विधान (A) व कारण (R) दोन्ही सत्य आहेत व कारण (R) हे विधानाचे योग्य स्पष्टीकरण आहे.
 (B) विधान (A) व कारण (R) दोन्ही सत्य आहेत पण कारण (R) हे बरोबर स्पष्टीकरण नाही.
 (C) विधान (A) सत्य आहे पण कारण (R) चूक आहे.
 (D) विधान (A) चूक आहे पण कारण (R) सत्य आहे

41. विधान (A) :

आर्थर जेन्सेन असे प्रतिपादन करतात की बुद्धिगुणांक व विद्याविषयक संपादनाची वृद्धि करणारे कार्यक्रम अपयशी ठरले.

कारण (R) :

जेन्सेन म्हणतात की बुद्धिगुणांक व विद्याविषयक संपादन, दोन्हीमध्ये सामाजिक व सांस्कृतिक घटकांचा सहभाग होता, ज्याच्याकडे ह्या कार्यक्रमांनी दुर्लक्ष केले.

42. **Assertion (A) :**

Empathic joy is an important motive of helping behaviour and people engage in helping for the sake of enjoying it.

Reason (R) :

The empathy-altruism hypothesis claims that emotions produce motivation with a goal to help the person for whom the empathy is felt.

43. **Assertion (A) :**

North Indians may understand the concerns of South Indians, due to failure to distinguish subordinate classes of South Indians.

Reason (R) :

The network model assumes the existence of "nodes" that are related to each other in various ways and network of subordinate and superordinate nodes hierarchically arranged.

44. **Assertion (A) :**

Lesions to ventromedial hypothalamus produces hyperphagia.

Reason (R) :

VH is the feeding centre of the brain.

42. **विधान (A) :**

तदानुभूती आनंद ही साह्यकारी वर्तनाची महत्वाची प्रेरणा आहे आणि लोक तिच्या अनुभवासाठी साह्यकारी वर्तनामध्ये सहभागी होतात.

कारण (R) :

तदानुभूती-परहितवृत्ती उपपत्तीनुसार भावना या प्रेरणा निर्माण करतात ज्यांचे लक्ष्य त्या व्यक्तीला मदत करणे असते जिच्याबद्दल तदानुभूती अनुभवली जाते.

43. **विधान (A) :**

उत्तर भारतीय, दक्षिण भारतीयांचे प्रश्न समजू शकतात कारण ते दक्षिण भारतीयांमधील असलेल्या सबओरडीनेट वर्गांमधील अंतर करण्यास अपयशी असतात.

कारण (R) :

“नेटवर्क” प्रारूप हे “नोड्स”चे अस्तित्व गृहित घरतात; हे “नोड्स” एकमेकांशी विविध प्रकारे जोडलेले आहेत आणि सबओरडिनेट व सुपरओरडिनेट चे जाळ व “नोड्स”ची श्रेणीवार रचना आहे.

44. **विधान (A) :**

व्हेंटोमीडियल हायपोथॅलमस् मधील क्षतीमुळे भूक लागते.

कारण (R) :

व्ही.एच. हे मेंदूतले सेवन केंद्र आहे.

45. **Assertion (A) :**

The middle-aged housewife no longer derives all her satisfaction and prestige from her role as wife and mother.

Reason (R) :

The most obvious change during middle age is withdrawal of children from family, leaving husband and wife as the family unit.

46. **Assertion (A) :**

The method of paired comparison is especially suited for scaling large number of stimuli.

Reason (R) :

The method of paired comparison usually employs law of comparative judgements for getting scale values.

47. Only the following are PDs according to DSM IV-TR.

- (1) Borderline
 - (2) Histrionic
 - (3) Anankastic
 - (4) Dependent
- (A) (1), (2) and (3) only
 (B) (2), (3) and (4) only
 (C) (1), (2) and (4) only
 (D) (1), (3) and (4) only

45. **विधान (A) :**

मध्यम वयात प्रवेश केल्या नंतर आता गृहिणीला पत्नी आणि माता या भूमीकेतून संपूर्ण समाधान आणि प्रतिष्ठा प्राप्त होत नाही.

कारण (R) :

या वयात स्पष्ट दिसून येणारा बदल म्हणजे, मूल कुटुंबातून बाहेर पडतात व पती आणि पत्नी हेच कौटुंबिक घटक शेष राहते.

46. **विधान (A) :**

मापनीकरण करावयाच्या उद्दीपकांची संख्या जास्त असेल तर युग्म-तुलना पद्धती विशेषत्याने योग्य आहे.

कारण (R) :

युग्म-तुलना पद्धती मापन-मूल्य मिळविण्याकरिता तौलनिक निर्णयाचा नियम वापरते.

47. डी.एस.एम. IV-टी. आर. दृष्ट्या, फक्त ह्याच व्यक्तिमत्व विकृती आहेत :

- (1) बॉर्डरलाइन
 - (2) हिस्ट्रिऑनिक
 - (3) एनॅन्कॅस्टिक
 - (4) डिपेंडन्ट
- (A) (1), (2) व (3) फक्त
 (B) (2), (3) व (4) फक्त
 (C) (1), (2) व (4) फक्त
 (D) (1), (3) व (4) फक्त

48. The concept of language acquisition device is evidence in favour of :
- (A) Behaviour view of language
(B) Biological view of language
(C) Cognitive view of language
(D) Socio-cultural view of language
49. Which of the following statement/s is/are correct about evolutionary design mechanism of human social behaviour ?
- (1) It is adaptive product
(2) It is by-product/s
(3) It is multiplicative interaction between product and by-product
(4) It is random outcome called as noise
- (A) (3) only
(B) (1) and (3) only
(C) (1), (2) and (3) only
(D) (1), (2) and (4) only
50. Arrange the following stages of cognitive behavioural counselling process in which they are followed :
- (1) Building rapport
(2) Problem identification
(3) Assessing homework
(4) Overcoming resistance
- (A) (2), (1), (3) and (4)
(B) (2), (3), (1) and (4)
(C) (1), (2), (3) and (4)
(D) (1), (2), (4) and (3)
48. भाषा अर्जित डीवाइस, ही संकल्पना पुष्टी करते :
- (A) भाषेच्या वार्तनिक मतप्रवाहाची
(B) भाषेच्या जैविक मतप्रवाहाची
(C) भाषेच्या बोधनिक मतप्रवाहाची
(D) भाषेच्या सामाजिक-सांस्कृतिक मतप्रवाहाची
49. खालीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने सामाजिक वर्तनाच्या उत्क्रांतीवादी रचना आराखड्याबाबत बरोबर आहे/आहेत ?
- (1) ते प्रतीयोजक फल आहे
(2) ते उप-फल आहे
(3) ते प्रतीयोजक फल आणि उप-फल यातील गुणाकारी अंतरक्रिया आहे
(4) ते एक यादृच्छिक परिणाम आहे ज्याला गोंगाट (नॉइझ) म्हणतात
- (A) (3) फक्त
(B) (1) आणि (3) फक्त
(C) (1), (2) आणि (3) फक्त
(D) (1), (2) आणि (4) फक्त
50. बोधनिक-वार्तनिक समुपदेशन प्रक्रियेच्या अवस्था त्या पाळल्या जातात त्या क्रमाने लिहा :
- (1) सुसंवाद स्थापन
(2) समस्या ओळख
(3) गृहपाठ मुल्यांकन
(4) प्रतिरोधावर मात करणे
- (A) (2), (1), (3) आणि (4)
(B) (2), (3), (1) आणि (4)
(C) (1), (2), (3) आणि (4)
(D) (1), (2), (4) आणि (3)

Question Nos. 51 to 55 :

Read the following paragraph and answer the five questions which follow :

A researcher in personality and psychometry, after a careful scrutiny of human characteristics, located 75 personality scales which presumably provide a comprehensive description of human personality. He administered these scales to a sufficiently large sample (N = 800) and obtained the intercorrelations among the 75 scales. The researcher wanted to factor analyze these scales. Retaining unities in the diagonal spaces of the 75×75 correlation matrix, the unrotated factors were extracted. Using various criteria for deciding the number of factors for rotation, fifteen factors were retained. The fifteen

प्रश्न क्र. 51 ते 55 :

पुढील परिच्छेद वाचा व त्याखालील पाच

प्रश्नांची उत्तरे द्या :

व्यक्तिमत्व आणि मानसमिती या क्षेत्रातील एका संशोधकाने मानवी वैशिष्ट्यांची काळजीपूर्वक तपासणी केली आणि त्याच्या दृष्टीने मानवी व्यक्तिमत्त्वाचे सर्वसमावेशक वर्णन करणाऱ्या 75 व्यक्तिमत्त्वाच्या स्केल्स निवडल्यात. या स्केल्स एका पुरेशा मोठ्या नमुनागटाला (N = 800) देण्यात आल्या आणि त्यांमधील सहसंबंध काढण्यात आले. संशोधकाला या स्केल्सचे घटक विश्लेषण करावयाचे होते. 75×75 सहसंबंध मॅट्रिक्सच्या कर्णस्थानी एक हेच मूल्य राहू देऊन, अनचक्रावर्तित घटकांचे निष्कर्षण करण्यात आले. या 15 घटकांनी संपूर्ण प्रचरणाच्या 68% टक्के

factors, together, explained 68% of total variance. These fifteen factors were rotated by following a suitable method and the resulting inter-factor correlation matrix was examined. Several of the inter-factor correlations were fairly high. Second-order factor analysis was, then, carried out which yielded five, nearly orthogonal factors.

51. While factor-analyzing the 75×75 correlation matrix, out of the following four factor extraction methods, which one has probably been employed in the above work ?
- (A) Least square method
- (B) Confirmatory factor analysis method
- (C) Principal axes method
- (D) Principal components method

प्रचरण स्पष्ट केले. या 15 घटकांचे सुयोग्य पद्धतीने चक्रावर्तन करण्यात आले व मिळालेल्या आंतरघटकीय सहसंबंध मॅट्रीक्सचे निरीक्षण करण्यात आले. बरेच आंतरघटकीय सहसंबंध बऱ्यापैकी अधिक होते. त्यानंतर द्वितीय श्रेणी घटक विश्लेषण करण्यात आले आणि त्यामधून जवळपास ऑर्थोगोनल असे पाच घटक मिळालेत.

51. 75×75 सहसंबंध मॅट्रीक्सचे घटक विश्लेषण करतांना, घटक निष्कर्षणाच्या खालील चार पद्धतीपैकी, कोणती पद्धत वरील अध्ययनात बहुधा वापरली असावी ?
- (A) किमान वर्ग पद्धती
- (B) पुष्टिदर्शक घटक विश्लेषण पद्धती
- (C) प्रिन्सिपल अॅक्सेस पद्धती
- (D) प्रिन्सिपल कॉम्पोनेंट्स पद्धती

52. Which one of the following is *not* the criterion for deciding the number of factors for rotation ?
- (A) Percentage of total variance explained by the factor solution
- (B) Cattell's Scree
- (C) Wilks' criterion
- (D) Guttman's root ≥ 1 criterion
53. Out of the following four factor rotation methods, which method/s can yield the above reported results ?
- (1) Oblimin rotation
- (2) Promax rotation
- (3) Quartimax rotation
- (4) Varimax rotation
- (A) (4) only
- (B) (1) and (2) only
- (C) (2) and (4) only
- (D) (3) and (4) only
52. पुढीलपैकी कोणता चक्रावर्तनासाठी घटकसंख्या ठरविण्याचा निकष **नाही** ?
- (A) निष्कर्षित घटकांनी संपूर्ण प्रचरणाचे स्पष्ट केलेले शतमान
- (B) कॅटेलची स्क्री
- (C) विल्क्स चा निकष
- (D) गटमनचा रूट ≥ 1 निकष
53. घटक चक्रा वर्तनाच्या खालील चार पद्धतींपैकी कोणत्या पद्धतीने/पद्धतींनी वरील फलिते मिळू शकतात ?
- (1) ऑब्लिमिन चक्रावर्तन
- (2) प्रोमॅक्स चक्रावर्तन
- (3) क्वार्टिमॅक्स चक्रावर्तन
- (4) व्हेरिमॅक्स चक्रावर्तन
- (A) (4) फक्त
- (B) (1) व (2) फक्त
- (C) (2) व (4) फक्त
- (D) (3) व (4) फक्त

54. Which of the following condition/s is/are necessary for carrying out second-order factor analysis ?

- (1) It is hypothesized that there are a few orthogonal second-order factors
- (2) There should be several first-order factors
- (3) The first-order factors should have been obliquely rotated
- (4) At least, some of the inter-factor correlations should be fairly high

- (A) (1) and (2) only
- (B) (2) and (3) only
- (C) (1), (2) and (3) only
- (D) (2), (3) and (4) only

55. The two factors are said to be orthogonal, when the angle of separation between the two factors is :

- (A) 90 degrees
- (B) greater than 90 degrees
- (C) smaller than 90 degrees
- (D) in between zero to 180 degrees

54. द्वितीय श्रेणी घटक विश्लेषण करण्यासाठी पुढीलपैकी कोणत्या अटी आवश्यक आहेत ?

- (1) थोडेसेच आर्थोगोनल द्वितीय श्रेणी घटक आहेत, अशी परिकल्पना आहे
- (2) प्रथम-श्रेणी घटक बरेच असावेत
- (3) प्रथम-श्रेणी घटकांचे तिर्यक चक्रावर्तन केलेले असावे
- (4) किमान काही आंतरघटकीय सहसंबंध बऱ्यापैकी उच्च असावेत

- (A) (1) आणि (2) फक्त
- (B) (2) आणि (3) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (D) (2), (3) आणि (4) फक्त

55. जेव्हा दोन घटकांमधील विभक्त करणारा कोन असतो, तेव्हा त्या दोन घटकांना 'आर्थोगोनल' घटक म्हणतात.

- (A) 90 अंश
- (B) 90 अंशापेक्षा जास्त
- (C) 90 अंशापेक्षा कमी
- (D) शून्य ते 180 अंशाच्या दरम्यान

56. Which of the following are *correct* in case of blank-lineup control in case of eyewitness testimony ?

- (1) Initially a lineup of innocent volunteers is shown along with suspect
 - (2) It informs about the credibility of the witness and ascertains confidence
 - (3) The limitation is that it cannot inform about error in identification
 - (4) Initially a lineup of innocent volunteers is shown
- (A) (1) and (2) only
 (B) (1) and (3) only
 (C) (2) and (4) only
 (D) (2), (3) and (4) only

57. The Brown Peterson task has demonstrated the :

- (A) Limited capacity of STM
- (B) Limited duration of sensory register
- (C) Limited duration of STM
- (D) Limited capacity of LTM

56. प्रत्यक्षदर्शी साक्षीच्या ब्लँक-लाइनअप नियंत्रणामध्ये खालीलपैकी कोणते बरोबर आहे ?

- (1) सुरुवातीला निरपराध स्वयंसेवकाना दाखवले जाते ज्यात संभाव्य गुन्हेगारदेखील असतो
 - (2) याद्वारे प्रत्यक्षदर्शीची विश्वसनीयता कळते आणि विश्वासाची खात्री होते
 - (3) याची मर्यादा ही की तो ओळखण्यातील चूक सांगत नाही
 - (4) सुरुवातील निरपराध स्वयंसेवकाना दाखवले जाते
- (A) (1) आणि (2) फक्त
 (B) (1) आणि (3) फक्त
 (C) (2) आणि (4) फक्त
 (D) (2), (3) आणि (4) फक्त

57. ब्राउन-पीटरसन कार्याद्वारे हे दर्शविले आहे कि :

- (A) लघुकालिक स्मृतिची क्षमता सीमित आहे
- (B) वेदनिक स्मृतिची कालावधि सीमित आहे
- (C) लघुकालिक स्मृतिचा कालावधि सीमित आहे
- (D) दीर्घकालिक स्मृतिची क्षमता सीमित आहे

58. According to Rollo May, those who have 'all will, but not love' are :
- (A) infantile
(B) neo-puritan
(C) creative
(D) conformist
59. The tendency to overestimating dispositional causes of others behaviour is called as :
- (A) Fundamental attribution error
(B) Actor-observer effect
(C) Self-serving bias
(D) Self-fulfilling prophesy
60. Words that arouse certain emotions are best described as :
- (A) Generic words
(B) Biased words
(C) Key words
(D) Trigger words
58. रोलो मे अनुसार, ज्यांना 'सर्व इच्छा पण प्रेम नाही' अश्या व्यक्ती म्हणजे :
- (A) बालिश
(B) नव-प्युरीटन
(C) सर्जक
(D) पुष्टीदर्शक
59. इतरांच्या वर्तनाच्या बाबतीत, व्यक्तिसापेक्ष कारणांना अतिगणन करण्याची प्रवृत्ती म्हणजे :
- (A) मुलभूत गुणारोपन प्रमाद
(B) कर्ता-निरिक्षक परिणाम
(C) स्व-अनुकूलता परिणाम
(D) अपेक्षेतून अपेक्षापूर्तीचे पूर्वकथन
60. जे शब्द भावना जागृत करतात त्यांचे वर्णन कसे करता येईल.
- (A) जातिसामान्य शब्द
(B) अभिनती शब्द
(C) कळीचे शब्द
(D) चाप (ट्रीगर) शब्द

61. Which is/are *correct* in case of social psychology of moral judgements ?
- (1) People can make rapid evaluative judgement of others
 - (2) Reasoning and not intuition, is at the basis of moral judgements
 - (3) Moral judgements involve brain areas related to emotions
 - (4) Moral-perceptual ability emerges in infancy
- (A) (2) only
(B) (2) and (3) only
(C) (1), (2) and (3) only
(D) (1), (3) and (4) only
62. Teacher of autistic children will use the following strategy/strategies to manage their behavioural problems :
- (1) Communication strategies
 - (2) Protective strategies
 - (3) Social-interaction strategies
 - (4) ABA strategies
- (A) (3) and (4)
(B) (1), (2) and (3)
(C) (1), (3) and (4)
(D) (2), (3) and (4)
61. नैतिक निर्णयनाच्या सामाजिक मानसशास्त्राबाबत काय बरोबर आहे ?
- (1) लोक इतरांबाबत वेगाने मुल्यमापनात्मक निर्णय करू शकतात
 - (2) अंतर्ज्ञान नव्हे तर तर्क हा नैतिक निर्णयाच्या मुळाशी असतो
 - (3) भावनांशी संबंधित मेंदूचे भाग हे नैतिक निर्णयाशी संबंधित असतात
 - (4) नैतिक-संवेदनिक क्षमता अर्भकावस्थे-मध्ये उदयास येतात
- (A) (2) फक्त
(B) (2) आणि (3) फक्त
(C) (1), (2) आणि (3) फक्त
(D) (1), (3) आणि (4) फक्त
62. स्वमग्न मुलांच्या वार्तनिक समस्यांच्या व्यवस्थापनाकरीता शिक्षक खाली दिलेली/दिलेल्या पद्धत/पद्धती वापरतात :
- (1) संप्रेक्षण पद्धत
 - (2) सुरक्षात्मक पद्धत
 - (3) सामाजिक आदान-प्रदान
 - (4) ए.बी.ए. पद्धत
- (A) (3) आणि (4)
(B) (1), (2) आणि (3)
(C) (1), (3) आणि (4)
(D) (2), (3) आणि (4)

63. Match List I with List II and select the *correct* answer using the codes given below :

List I

(Defense Mechanism)

- (P) Denial
(Q) Projection
(R) Reaction formation
(S) Sublimation

List II

(Type)

- (1) Mature
(2) Immature
(3) Pathological
(4) Neurotic

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (3) (2) (4) (1)
(B) (2) (3) (1) (4)
(C) (3) (4) (1) (2)
(D) (4) (2) (3) (1)

63. यादी I व यादी II यांच्या जोड्या लाऊन खाली दिलेल्या संकेतसूचीमधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I

(प्रक्षेपण तंत्र)

- (P) नाकारणे
(Q) प्रक्षेपण
(R) प्रतिक्रिया घडण
(S) उदात्तीकरण

यादी II

(प्रकार)

- (1) परिपक्व
(2) अपरिपक्व
(3) विकृत
(4) चेतापदशी

संकेत :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (3) (2) (4) (1)
(B) (2) (3) (1) (4)
(C) (3) (4) (1) (2)
(D) (4) (2) (3) (1)

64. Jet lag and shift work represent :
- (A) desynchronization between sleep and temperature cycles
 (B) microsleeps
 (C) disruptions of circadian rhythmicity
 (D) R.A.S. difficulties
65. Child rearing practices have shown that the use of the following promotes moral maturity ?
- (A) Punitive discipline
 (B) Love withdrawal
 (C) Power assertion
 (D) Inductive discipline
66. What represents the formula $S \rightarrow r \rightarrow s \rightarrow R$?
- (1) Mediatlonal behaviourism
 (2) Methodological behaviourism
 (3) Animal learning processes
 (4) Covert mediators between environmental stimuli and motor response
- (A) (1) and (3) only
 (B) (1) and (4) only
 (C) (1), (2) and (3) only
 (D) (1), (3) and (4) only
64. जेट लॅग व दिवस-रात्र पाळी हे ह्याची द्योतक आहेत :
- (A) निद्रा व तापमान चक्रांची जुळवणी चुकणे
 (B) 'मायक्रो' निद्रा
 (C) दिनचचक्रिय कालगणक हा अडथळ
 (D) आर.ए.एस्. अडचण
65. बाल संगोपन पद्धती हे दर्शवितात की खालील दिल्यापैकीच्या उपयोगाने नैतिक परिपक्वता वाढते :
- (A) दंडात्मक अनुशासन
 (B) प्रेम माघार घेणे
 (C) शक्ती प्रदर्शन
 (D) विगमनात्मक अनुशासन
66. एस् \rightarrow आर \rightarrow एस् \rightarrow आर हे तत्व ह्याचे द्योतक आहे ?
- (1) मध्यस्थी वर्तनवाद
 (2) पद्धतशास्त्रीय वर्तनवाद
 (3) प्राण्यांची अध्ययन प्रक्रिया
 (4) परिवेश उद्दीपक व कारक प्रतिसादामधील अव्यक्त मध्यस्थ
- (A) (1) आणि (3) फक्त
 (B) (1) आणि (4) फक्त
 (C) (1), (2) आणि (3) फक्त
 (D) (1), (3) आणि (4) फक्त

67. Match List I with List II and select the *correct* answer using the codes given below the list :

List I

(Personality Types)

- (P) Realistic
- (Q) Conventional
- (R) Social
- (S) Investigative

List II

(Career Choices)

- (1) Teaching, counselling
- (2) Engineer, Pilot
- (3) Scientist, Researcher
- (4) Accountant, Clerk
- (5) Creative Writer

Codes :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A) (2) (4) (1) (3)			
(B) (1) (3) (2) (4)			
(C) (3) (2) (4) (1)			
(D) (4) (1) (3) (2)			

67. सूची I व सूची II मधील जोड्या लावा व खालील संकेत वापरून योग्य उत्तर निवडा :

सूची I

(व्यक्तिमत्व प्रकार)

- (P) वास्तववादी
- (Q) रूढीवादी
- (R) सामाजिक
- (S) अन्वेषक

सूची II

(व्यवसाय निवड)

- (1) शिक्षण, समुपदेशन
- (2) अभियंता, वैमानिक
- (3) वैज्ञानिक, संशोधक
- (4) अकाउंटंट, कारकून
- (5) सर्जनशील लेखक

संकेत :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A) (2) (4) (1) (3)			
(B) (1) (3) (2) (4)			
(C) (3) (2) (4) (1)			
(D) (4) (1) (3) (2)			

68. Which one of the following is *not* an example of top-down processing ?
- (A) Schema
(B) Perceptual set
(C) Prototype matching
(D) Feature analysis
69. Which of the following are characteristics of autobiographical memories ?
- (1) High self-reference
(2) Frequent personal interpretation
(3) Variable truthfulness
(4) Duration of memory in years
- (A) (1) and (2) only
(B) (1), (2) and (4) only
(C) (1), (3) and (4) only
(D) (2), (3) and (4) only
70. Hull's theory contains elements of :
- (1) Drive (D)
(2) Habit strength (H)
(3) Incentive motivation (K)
(4) Stimulus-intensity dynamism (V)
- (A) (1) and (2) only
(B) (1), (2) and (4) only
(C) (1), (2) and (3) only
(D) (1), (2), (3) and (4)
68. खालील दिलेल्यापैकी कोणते टॉप-डाउन प्रक्रियन चे उदाहरण नाही ?
- (A) आकृतीबंध
(B) संवेदनिक न्यास
(C) आदिरूप अनुरूपण
(D) मुखांग विश्लेषण
69. खालील दिलेल्यापैकी कोणते आत्मचरित्र स्मृतिचे गुणवैशिष्ट्ये आहे ?
- (1) उच्च स्व-संदर्भ
(2) वारंवार वैयक्तिक अर्थबोधन
(3) बदलती सचोटी
(4) स्मृतीचा कालावधी (वर्षांत)
- (A) (1) आणि (2) फक्त
(B) (1), (2) आणि (4) फक्त
(C) (1), (3) आणि (4) फक्त
(D) (2), (3) आणि (4) फक्त
70. हलच्या सिद्धांतात ह्यातील घटक आहेत :
- (1) प्रचोदना (D)
(2) सवय बल (H)
(3) प्रलोभन प्रेरणा (K)
(4) उद्दीपक तीव्रता गतिमानता
- (A) (1) आणि (2) फक्त
(B) (1), (2) आणि (4) फक्त
(C) (1), (2) आणि (3) फक्त
(D) (1), (2), (3) आणि (4) फक्त

71. Which of the following is/are correct in case of behavioral measures ?

- (1) Behavior must be measured by direct observation by expert observer
- (2) Direct observation is not necessary for rating
- (3) Frequency counts are useful for increasing reliability of description
- (4) If behavioral measures are used, then presence of observer will not influence the behavior

- (A) (3) only
- (B) (2) and (3) only
- (C) (1), (2) and (3) only
- (D) (1), (3) and (4) only

72. High intellect, specific academic achievement and creativity are traits of which of the following ?

- (A) People with traits of giftedness
- (B) People with multiple intelligence
- (C) People with crystallized intelligence
- (D) People with social intelligence

71. वर्तनिक मापनाबाबत खालीलपैकी काय बरोबर आहे ?

- (1) वर्तनाचे मापन हे फक्त तज्ञ निरीक्षकाने थेट निरीक्षणाद्वारे केले पाहिजे
- (2) थेट निरीक्षण हे मापनासाठी आवश्यक नाही
- (3) वर्णनाची विश्वसनीयता वाढविण्यासाठी वारंवारिता मापन उपयोगी ठरते
- (4) जर वर्तनिक मापनांचा उपयोग केला तर निरीक्षकाची उपस्थिती वर्तनाला प्रभावित करित नाही

- (A) (3) फक्त
- (B) (2) आणि (3) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (D) (1), (3) आणि (4) फक्त

72. उच्च बुद्धिमत्ता, विशिष्ट विद्याविषयक संपादन, व सृजनशीलता ह्यापैकी कोणाचे गुणविशेष आहेत ?

- (A) प्रतिभाशाली व्यक्ती
- (B) बहुविध बुद्धिमत्ता असलेल्या व्यक्ती
- (C) स्फटिकरूप बुद्धिमत्ता असलेल्या व्यक्ती
- (D) सामाजिक बुद्धिमत्ता असलेल्या व्यक्ती

73. Match List I with List II and select the *correct* answer using the codes given below :

List I

(Hormones)

- (P) Testosterone
(Q) Estradiol
(R) Vasopressin
(S) Oxytocin

List II

(Descriptor)

- (1) Antidiuretic hormone
(2) Commonest androgen
(3) Uterus contracts, milk secretion
(4) Commonest estrogen

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (1) (3) (4) (2)
(B) (3) (1) (2) (4)
(C) (2) (4) (1) (3)
(D) (4) (2) (3) (1)

73. सूची I व सूची II ह्यांच्या जोड्या लावा आणि खालील दिलेल्या संकेतांमधून योग्य उत्तर निवडा :

सूची I

(ग्रंथिरस)

- (P) टेस्टोस्टरोन
(Q) एस्ट्राडिऑल
(R) व्हॅसोप्रेसिन
(S) ऑक्सिटोसिन

सूची II

(वर्णन)

- (1) ऍन्टिडायुरेटिक ग्रंथिरस
(2) सर्वात उपलब्ध असलेले ऍन्ड्रोजिन
(3) गर्भपिशवीचे अकुंचन व दुग्ध स्राव
(4) सर्वात जास्त उपलब्ध असलेले इस्ट्रोजिन

संहिता :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (1) (3) (4) (2)
(B) (3) (1) (2) (4)
(C) (2) (4) (1) (3)
(D) (4) (2) (3) (1)

74. A fully functioning person in Rogerian theory does have the following characteristics :

- (1) Openness to experience
- (2) Organismic trusting
- (3) Freedom of choice
- (4) Peak experiences
- (A) (1) and (2) only
- (B) (1) and (3) only
- (C) (1), (2) and (3) only
- (D) (2), (3) and (4) only

75. Which of the following is most suitable teaching method to a mild mentally retarded child ?

- (A) Blackboard method
- (B) Demonstration method
- (C) Lesson plan method
- (D) Group teaching method

74. रॉजरच्या सिद्धांतानुसार पूर्णपणे कार्यरत व्यक्तीची गुणवैशिष्ट्ये ही आहेत ?

- (1) अनुभवाचा खुलेपणा
- (2) सकल विश्वास
- (3) निवडीचे स्वातंत्र्य
- (4) उच्च अनुभव
- (A) (1) आणि (2) फक्त
- (B) (1) आणि (3) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (D) (2), (3) आणि (4) फक्त

75. खालीलपैकी कोणती शिक्षण पद्धत सौम्य मतिमंद बालकांकरीता सर्वाधिक उपयुक्त आहे ?

- (A) खडू फळा पद्धत
- (B) निदर्शन पद्धत
- (C) पाठ्य योजना पद्धती
- (D) समूह शिक्षा पद्धती

StudentBounty.com
DEC - 13313/III

ROUGH WORK